

Datum: 2025-09-10

Ärendenummer: SLK-2025-00619

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: fi.ofa.k.remisser@regeringskansliet.se

Diarienummer: Fi2025/00822

Göteborgs Stads yttrande över Remiss från Finansdepartementet - Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)

Göteborgs Stad instämmer i Statskontorets bedömning att kommunallagens bestämmelser om kontroll och uppföljning i grunden är tillräckliga. Mot denna bakgrund anser Göteborgs Stad att det inte finns behov av ytterligare styrning genom lagstiftning i detta avseende. De föreslagna ändringarna i kommunallagen täcks redan av befintliga riktlinjer och praxis. En ökad detaljreglering riskerar att urholka kommunallagens karaktär av ramlag och därmed leda till en obefogad inskränkning i det kommunala självstyret.

Göteborgs Stad anser därför att förslagen om att kommunallagen ska ändras i syfte att förtydliga styrelsens uppsiktsansvar samt införa krav på rapportering av uppsiktens resultat till fullmäktige bör avstyrkas. Kommunallagen är enligt Göteborgs Stad redan tillräckligt tydlig, och de föreslagna förändringarna bedöms inte ge den önskade effekten i form av minskad välfärdsbrottslighet. I stället riskerar ytterligare reglering att leda till en överbetoning av formell styrning och tillhörande administration, vilket kan flytta fokus från de praktiska hinder som i dag försvårar upptäckt och rapportering av välfärdsbrott.

Det är enligt Göteborgs Stad viktigare att identifiera och åtgärda de praktiska utmaningar som i dagsläget begränsar kommuners och regioners förmåga att upptäcka och rapportera välfärdsbrott, snarare än att ytterligare reglera processer som redan är möjliga att genomföra inom nuvarande regelverk. Något även Statskontoret själv påpekar i utredningen. Göteborgs Stad anser därför att förslaget om att regeringen bör utreda vilka hinder som i dag finns för kommuner och regioner att anmäla misstänkta välfärdsbrott bör tillstyrkas. Förbättrad kunskap om dessa hinder, tillsammans med tydligare rutiner och ökat stöd, kan bidra till att höja anmälningsbenägenheten och därigenom minska risken för välfärdsbrott.

Göteborgs Stad anser att förslaget om att regeringen bör överväga att införa en kompletterande statlig granskning bör tillstyrkas. Ett statligt kunskapsunderlag skulle kunna bidra till att säkerställa att kontrollsystemet som helhet är effektivt och ändamålsenligt.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från S, V och MP som yttrande en skrivelse från den 9 september 2025, se bilaga.

Göteborg den 10 september 2025

Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Yttrande
2025-09-09

(Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

Nr (19)

Yttrande angående – Remiss från Finansdepartementet - Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)

Yttrande

Välfärdsbrottsligheten är ett växande problem. Väsentliga ekonomiska belopp överförs årligen från svenska kommuner och regioner till privata aktörer, där det förekommer aktörer med kriminella kopplingar. Skattepengar överförs i dessa fall från välfärdsverksamheter till helt andra syften. Det understryker de risker som följer med att överlåta välfärdsverksamhet till privata aktörer. Statskontoret pekar på att nuvarande lagstiftning i kommunallagen riskerar att osynliggöra de särskilda kontrollbehov som finns, vilket kan underlätta missbruk av skattemedel. Brukare i synnerhet och skattekollektivet i allmänhet blir drabbade av detta missbruk med samhällets gemensamma resurser och det påverkar tilliten till det offentliga, en tillit som är grundläggande i en demokrati.

I grund och botten är det positivt med mer stringent kontroll och uppföljning över skattefinansierade privata aktörer - men den föreslagna lagstiftningen kommer, trots goda intentioner, inte att leverera de verktyg som kommuner behöver för att verkligen angripa välfärdsbrottsligheten och de felaktiga utbetalningarna. Problemen vi ser idag rör inte bara otillräcklig kontroll. Systemet behöver förändras så att det offentliga kan säkerställa att skattemedel används på det sätt som är avsett. I vissa verksamheter, såsom HVB-hem, har problemen som uppdagats varit så allvarliga att ett återtagande i egen regi kan utgöra ett viktigt verktyg för kommunerna. Med dessa tillägg instämmer det rödgröna styret i stadens remissvar.